

Inhoudsopgave

1. Inleiding
  - 1.1. Wat is gedogen?
  - 1.2. Ontwikkelingen
    - 1.2.1. Coffeeshops
    - 1.2.2. Detailhandel
    - 1.2.3. Overige vormen van verkoop
    - 1.2.4. Scholen
    - 1.2.5. Volksgezondheid en softdruggebruik
2. De stadsgewestelijke situatie.
3. AHOJG-criteria en jurisprudentie
  - 3.1. AHOJG-criteria
  - 3.2. Jurisprudentie.
4. Huidig bestuurlijk instrumentarium
  - 4.1. Drank- en horecaverordening/Algemene Plaatselijke Verordening
  - 4.2. Exploitatievergunning
  - 4.3. APV-bepalingen m.b.t. tot middelen als bedoel in de Opiumwet.
  - 4.4. Wet Milieubeheer
  - 4.5. Ruimtelijke Ordening
  - 4.6. Gemeentewet.
5. De veiligheidsketen
  - 5.1. Pro-actie
  - 5.2. Preventie
  - 5.3. Preparatie
  - 5.4. Repressie
  - 5.5. Nazorg
6. Beleidsplan 1995
  - 6.1. Maximaal aantal verkooppunten
  - 6.2. Coffeeshops
  - 6.3. Detailhandel
  - 6.4. Overige vormen
  - 6.5. Scholen
7. Plan van aanpak
  - 7.1. Coffeeshop
  - 7.2. Detailhandel
  - 7.3. Overige vormen
8. Bekendmaking beleid

Vastgesteld door de gemeenteraad van Vlissingen op 26 januari 1995 en door de gemeenteraad van Middelburg op 23 januari 1995 en bekend gemaakt op 8 februari 1995.

1. **Inleiding.**

Deze nota behandelt het beheersbaar maken, met het oog op openbare orde en veiligheid, van de verkoop van softdrugs. In deze nota wordt slechts zijdelings ingegaan op volksgezondheidsaspecten en de relatie met het totale verslavingszorgbeleid. Deze nota conflicteert niet met het bestaande en te verwachten verslavingszorgbeleid.

1.1. Wat is gedogen?

Gedogen is het toestaan van een situatie in strijd met regelgeving. Bij gedogen bepaalt degene die gedooft wat onder welke voorwaarden maatschappelijk acceptabel is. In Nederland kennen we het fenomeen van het gedoogbeleid ten aanzien van softdrugs. Hier is sprake van strijd met de Opiumwet. Tegen gebruik en handel wordt bij het voldoen aan een aantal criteria niet opgetreden.

Het gedoogbeleid, zoals dit wordt voorgestaan door het Openbaar Ministerie met een breed landelijk politiek draagvlak, noopt tot een gemeentelijke beleid. Een goede afstemming tussen gemeente en openbaar ministerie is noodzakelijk om ook als gemeente succesvol tegen excessen op te kunnen treden. Het gedoogbeleid van het Openbaar Ministerie is voor de gemeente een gegeven.

- ABRS 24 mei 2006, nr. 200510079/1; coffeeshop; weigering om te gedogen is behoudens bijzondere omstandigheden geen besluit; onbevoegd genomen besluit; in stand laten rechtsgevolgen – AB 2006, 393)

- ABRS 5 juli 2006, nr. 20051007/1; coffeeshop; bestuursdwang; bevel tot sluiting voor 12 maanden als maatregel ter voorkoming van tenuitvoerlegging als bestuursdwang; bestuurlijke rechtsbescherming tegen weigering om te gedogen – AB 2006, 394)

1.2. Ontwikkelingen.

1.2.1. *Coffeeshops.*

In deze nota worden met coffeeshops bedoeld die inrichtingen met verlot alcohol vrij, waar softdrugs worden verkocht. Er is een toenemende vraag naar exploitatievergunningen en verlot alcohol vrij voor coffeeshops. Weigering van vergunning is, gezien jurisprudentie, alleen mogelijk indien er een beleid aan ten grondslag ligt. Een maximum van softdrugs verkopende coffeeshops is slechts op grond van zo'n beleid mogelijk waarbij afstemming moet bestaan met de omliggende gemeenten. Stadsgewestelijke afstemming past hierin. In coffeeshops bestaat de kans criminele activiteiten optreden. Criminele contacten kunnen gemakkelijk worden gelegd omdat men langere tijd op deze plaats aanwezig is. Vaak zijn coffeeshops ook vluchtplekken voor bijvoorbeeld spijbelaars.

1.2.2. *Detailhandel.*

Een nieuw fenomeen is de detailhandelsverkoop van softdrugs vanuit een winkelpand. Hierbij voldoet de exploitant aan alle vestigingseisen. Uit het oogpunt van openbare orde verdient deze verkoop voorkeur boven de handel in coffeeshops. Doordat een winkel geen verblijfplaats is, wordt in veel mindere mate dan bij de coffeeshops een situatie gecreëerd, waarin criminele contacten kunnen worden gelegd. Justitie is vooralsnog niet bereid een gedoogbeleid voor detailhandel te hanteren. Dit zou een stap te ver zijn in de richting van legalisering. Het is voor de gemeente, ondanks de positieve aspecten vanuit openbare orde en veiligheid, dus niet mogelijk de verkoop van softdrugs vanuit een winkel toe te staan c.q. te gedogen.

1.2.3. *Overige vormen van verkoop.*

In het stadsgewest is een aantal dealers actief. In sommige gevallen is hier de verkoop van softdrugs gecombineerd met de verkoop van harddrugs. Gezien de mogelijkheden van de politie om strafrechtelijk op te treden, is deze vorm van handel onwenselijk. Verder wordt geleverd op bestelling. Bestellingen kunnen worden geplaatst door het bellen naar een mobiele telefoon waarna levering op een nader afgesproken tijd en plaats geschiedt. Ook hierbij is de controle mogelijkheid van de politie beperkt. De indruk bestaat dat beide vormen van handel zeer nauw gekoppeld zijn aan andere criminele activiteiten.

1.2.4. *Scholen.*

De laatste tijd bereiken de gemeenten steeds meer berichten over het gebruik en handel van softdrugs op middelbare scholen. Zo zou het voorkomen dat jongeren van 12 tot en met 15 jaar reeds softdrugs gebruiken. Mede in het belang van de volksgezondheid is dit een zeer kwalijke zaak. De toename van het gebruik onder jongeren betekent een grotere afzet van softdrugs en daarmee een versterking van de positie van de hierbij betrokken criminele en/of criminele organisaties.

1.2.5. *Volksgezondheid en softdruggebruik.*

Ten aanzien van de schadelijkheid van het gebruik van softdrugs is lange tijd door deskundigen/medici aangegeven dat deze wel meevalt. De laatste tijd komen er steeds meer geluiden dat er wel degelijk schadelijke effecten aanwezig zijn. De softdrugs zijn henneproducten. Bekend zijn hasjiesj en marihuana. Andere namen voor deze producten zijn hasj en weed. Nederweed is in Nederland geteelde marihuana. Hiernaast wordt er in Nederland een weedsoort gekweekt die onder de naam skunk bekend is. Deze wordt geteeld onder kunstlicht en heeft een hoger gehalte aan effectieve stoffen dan de overige producten.

De effecten van het gebruik van softdrugs zijn:

- Geen lichamelijke afhankelijkheid. Omdat softdrugs veelal gerookt worden vermengd met tabak kunnen er op termijn problemen ontstaan die samenhangen met het gebruik van tabak.
- Bij langdurig of veelvuldig gebruik kan een vorm van geestelijke afhankelijkheid ontstaan.
- Bij gebruik van kleine hoeveelheden is er een kalmerende werking, toegenomen eetlust en een opgewekte stemming. Er ontstaat een roesgevoel. Er vindt een wijzigende waarneming van de omgeving plaats. Er ontstaan problemen met concentratie.

De effecten van langdurig of intensief gebruik van softdrugs zijn:

- Blijvende concentratieproblemen.
- Blijvende vormen van geheugenstoornissen.
- De concentratieproblemen en geheugenstoornissen leiden tot het a-motivatiesyndroom. Dit houdt in dat de gebruiker van softdrugs niet meer gemotiveerd is om activiteiten te ondernemen.

Naast de bovengenoemde effecten is er nog een aantal andere effecten te noemen. Het gebruik van softdrugs kan leiden tot psychiatrische klachten. Met name de skunk

heeft op sommige mensen het effect van een tripmiddel. Een "bad trip" kan leiden tot angstpsychoses. Het gebruik van softdrugs gebeurt door roken met tabak. Tabak is schadelijk voor de volksgezondheid en kan leiden tot diverse vormen van kanker. Uit het bovenstaande mag blijken dat gebruik van softdrugs niet helemaal zonder risico's is. Softdrugs kunnen een genotmiddel zijn. Het gebruik ervan tijdens het moeten uitvoeren van activiteiten, werk of school is niet bevorderlijk voor de te verrichten prestaties.

2. De stadsgewestelijke situatie.

In het stadsgewest vindt momenteel handel plaats in zes coffeeshops, vier in Middelburg en twee in Vlissingen. Verder in twee winkels in Vlissingen waarvan één uitsluitend is gericht op de verkoop van softdrugs, bij een onbekend aantal dealers en waarschijnlijk via het 'postorder' bedrijf. In geringe mate wordt gedeald op de scholen. Hier zal echter een relatie zijn met een van de genoemde verkoopvormen. De politie heeft mede door de "open" verkooppunten in de coffeeshops de mogelijkheid van redelijk toezicht en controle. Een drastisch bestrijden van deze verkooppunten heeft zonder twijfel tot gevolg dat de handel verder onderduikt in het illegale circuit, waarbij het gevaar bestaat dat de veelal jeugdige gebruikers (sneller) in contact komen met harddrugs, en de consumptie van softdrugs meer dan nu in combinatie met alcohol zal plaatsvinden. Zowel het alcoholmatigingsbeleid als het (volks)gezondheidsmotief verzet zich hiertegen. Verkoop van softdrugs in horeca-inrichtingen is een weigeringsgrond en kan een intrekingsgrond voor een vergunning op grond van de Drank- en Horecawet zijn.

De overlast van de coffeeshops, zoals deze blijkt uit de politieregistratie en de daadwerkelijke constatering van de juistheid van eventuele klachten, lijkt mee te vallen. Vraag hierbij is of in alle gevallen van overlast, door omwonenden, ook daadwerkelijk melding wordt gedaan bij de politie. De coffeeshops in de kern Vlissingen bevinden zich in een woonomgeving waardoor eerder sprake kan zijn van overlast. De coffeeshops in Middelburg bevinden zich aan de rand van het winkelgebied. De winkels in Vlissingen bevinden zich in het winkelcentrum.

Door de politie Walcheren worden coffeeshops regelmatig en op verschillende tijdstippen gecontroleerd, zowel door de afdeling bestuurszorg, de operationele dienst, de recherche als door de wijkagent.

3. AHOJG-criteria en jurisprudentie.

3.1. AHOJG-criteria.

Door de procureurs-generaal zijn medio 1994 de zogenaamde AHOJG-criteria als beleid voor het openbaar ministerie vastgesteld. Dit betekent dat de randvoorwaarden voor het gedoogbeleid van het openbaar ministerie landelijk zijn vastgelegd. Deze criteria houden in dat de coffeeshops zich moeten houden aan de volgende regels:

- A Geen affichering
- H Geen harddrugs
- O Geen overlast voor de omgeving
- J Geen verkoop aan jongeren beneden 18 jaar
- G Geen verkoop in grote hoeveelheden (max. 30 gr. per persoon per keer)

Deze criteria gelden uitsluitend voor de verkoop in coffeeshops. Zij zijn niet van toepassing op andere vormen van verkoop. Bij de overige vormen van verkoop is dus geen sprake van gedogen.

3.2. Jurisprudentie.

Deze AHOJG-criteria zijn mede ontstaan naar aanleiding van rechterlijke uitspraken, de jurisprudentie. De volgende jurisprudentie is van belang:

- a. de handel in softdrugs in een cafetaria, en met name de geconstateerde verkoop

- aan jonge kinderen (Voorzitter Afdeling Rechtspraak, 25 november 1985, NJ 1986, 248);
- b. een concentratie van gelegenheden in de buurt van het koffiehuis waar verdovende middelen werden verhandeld. Tevens speelde daarbij een rol dat omwonenden en winkeliers in de omgeving vele klachten hadden geuit over de overlast en de dreiging die uitging van de handel in softdrugs en van de bezoekers van het pand (Afdeling Rechtspraak, 6 november 1978, GS 6859, 4);
  - c. het aantreffen van meer dan 30 gram softdrugs (de grens tussen overtreding en misdrijf) in een coffeeshop (Voorzitter Afdeling Rechtspraak, 19 maart 1992, KG 1992, 217). De aard van de buurt en de ernst van de overlast vanuit de inrichting op de omgeving waren hierbij van doorslaggevend belang.

Recentere jurisprudentie geeft een specifiekere relatie met deze AHOJG-criteria.

Burgemeester Eindhoven vs Fidan.

De burgemeester van Eindhoven had in 1992 de nota "Sluitingsbeleid coffeeshops" vastgesteld. Naast aanscherping van de criteria voorzag de nota tevens in de invoering van een stop op nieuwe vestigingen in een aantal nader bepaalde probleem-cumulatiegebieden. Fidan had begin 1992 de exploitatie van een coffeeshop overgenomen. Op 1 november 1993 beval de burgemeester wegens handel in softdrugs de sluiting van deze shop. Aan zijn besluit had de burgemeester artikel 70a, eerste lid, van de Eindhovense APV (gedogen van handel in drugs) en de criteria van de nota ten grondslag gelegd. Volgens de nota worden inrichtingen waarin harddrugs worden verkocht, gesloten voor een jaar. Coffeeshops waarin softdrugs worden verhandeld, worden, tenminste voor een maand gesloten indien het woon- en leefklimaat wordt aangetast. De nota noemt in dit verband overlast in de vorm van parkeren, geluidsoverlast, vervuiling of sociale onveiligheid. De inrichting zou volgens de nota ook worden gesloten indien drugs worden verstrekt aan personen jonger dan 16 jaar. Vestiging van coffeeshops is niet toegestaan in de directe nabijheid van een school of een jongeren centrum of in de buurt van horecabedrijven of winkels met een dusdanige bezoekersgroep dat de ontmoeting met de bezoekers van de coffeeshop leidt tot openbare orde problemen. Fidan betwist de sluiting. De voorzitter van de afdeling rechtspraak van de Raad van State acht het beleid, zoals neergelegd in de nota, niet onredelijk of onjuist. Gezien de ligging van de coffeeshop van Fidan, nabij enkele scholen, horecabedrijven en winkels, en de - door politierapporten onderbouwde - overlastsituatie is sluiting op zijn plaats. Schorsingsverzoek wordt afgewezen. (RvS, vz. afd. rechtspraak 22-11-93, SO3.93.4607)

Burgemeester van Etten-Leur vs C. Gunduz.

Gunduz exploiteerde een coffeeshop in Etten-Leur. De burgemeester van Etten-Leur beval de sluiting van deze coffeeshop voor de duur van drie maanden. Bij het nemen van zijn besluit had de burgemeester zich gebaseerd op artikel 2.3.15. van de Etten-Leurse APV en een door hem vastgestelde beleidsnota ter zake van coffeeshops in Etten-Leur. Volgens deze nota is het beleid erop gericht het aantal coffeeshops in Etten-Leur tot één te beperken. Bij overschrijding van het aantal zal tot sluiting worden overgegaan. Volgens de nota vindt sluiting van een bestaande inrichting plaats in geval van overlast of aantasting van het woon- en leefklimaat. Daarvan is volgens de nota sprake indien:

- er gehandeld wordt in harddrugs;

- de exploitant een crimineel verleden heeft;
- ten aanzien van softdrugs openlijk reclame wordt bedreven, prijslijsten e.d. aanwezig zijn op de bar;
- verstrekking van softdrugs aan personen beneden 16 jaar plaatsvindt;
- het woon- en leefklimaat wordt aangetast (overlast van parkeren of sociale onveiligheid) of
- de openbare orde wordt verstoord of dreigt te worden verstoord door criminele activiteiten voortvloeiende uit de inrichting.

Gunduz had als enige in Etten-Leur een coffeeshop. Volgens de burgemeester waren er softdrugs verstrekt aan personen beneden 16 jaar en bestond er een vermoeden dat in de inrichting harddrugs werden gebruikt. Ook waren er klachten van omwonenden. De voorzitter van de afdeling rechtspraak van de Raad van State stelt vast dan één en ander niet met processen-verbaal of ander bewijsmateriaal kan worden gestaafd. Daarnaast merkt de voorzitter op dat het limiteren van het aantal coffeeshops in Etten-Leur hem op zichzelf begrijpelijk voorkomt in het belang van de openbare orde. Hij voegt daaraan toe dat dit beleid echter geen rekening houdt met maatschappelijke ontwikkelingen ter plaatse. De omliggende gemeenten - Breda en Roosendaal - hebben een ruimer aantal coffeeshops. De situatie aldaar gaf daar kennelijk aanleiding toe. De Voorzitter stelt dat het in Etten-Leur gevoerde beleid - gericht op één coffeeshop - hem niet duidelijk is kunnen worden, met name niet hoe het beleid is afgestemd op de naburige regio. Het besluit wordt geschorst. (RvS, vz. afd. rechtspraak 25-0194, SO3.93.5374)

4. Huidig bestuurlijk instrumentarium.

4.1. Drank- en horecaverordening/Algemene Plaatselijke Verordening.

Coffeeshops vallen onder de verlofbedrijven als bedoeld in de Drank- en horecaverordening van de gemeente Middelburg. In Vlissingen zijn deze bepalingen opgenomen in hoofdstuk 2, paragraaf 3 van de Algemene Plaatselijke Verordening. De burgemeester verleent het verlof. Een verlof kan onder beperkingen worden verleend; aan een verlof kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

Een verlof wordt geweigerd, indien de aanvrager de leeftijd van 18 jaar nog niet bereikt heeft of niet voldoet aan de voor bedrijfsleiders en beheerders gestelde eisen:

- zij mogen niet onder curatele staan danwel uit de ouderlijke macht zijn ontzet;
- zij mogen niet in enig opzicht van slecht leefgedrag zijn;
- zij dienen te voldoen aan de eisen ten aanzien van zedelijk gedrag zoals gesteld in het Besluit eisen zedelijk gedrag Drank- en Horecawet.

Het bevoegd gezag is verder nog bevoegd nadere regels te stellen in het belang van een goede uitvoering van de in de APV geregelde onderwerpen. Tot nu toe is van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt ten aanzien van de verkoop van softdrugs.

4.2. Exploitatievergunning.

Op grond van de APV is een exploitatievergunning vereist. Aan deze exploitatievergunning zijn voorwaarden verbonden die de leefbaarheid van de omgeving waarborgen. Ook is een openbare orde toets mogelijk. In Middelburg is de exploitatievergunning ingevoerd in het voorjaar van 1994. Vlissingen kent deze vergunning al langer.

4.3. APV-bepalingen m.b.t. tot middelen als bedoel in de Opiumwet.

De APV biedt momenteel mogelijkheden op te treden tegen overlast, voor zover het geen overlast betreft die in het kader van de Wet Milieubeheer dient te worden gereguleerd. In de APV is bepaald dat het de rechthebbende op een perceel, een perceelsgedeelte, een vaartuig of enige andere ruimte verboden is te gedogen, dat anderen daarin middelen als bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de Opiumwet, zonder dat de daartoe op grond van die wet vereiste verlopen zijn verstrekt, gebruiken, bereiden, bewerken, verwerken, verkopen, afleveren, verstrekken, aanwezig hebben of vervaardigen. Het college van burgemeester en wethouders, c.q. de burgemeester, ieder naar gelang zijn bevoegdheid, is bevoegd sluiting te bevelen indien zich een dergelijke situatie voordoet. Sluiting van coffeeshops valt onder de bevoegdheid van de burgemeester.

Uit de in hoofdstuk drie aangegeven jurisprudentie blijkt dat toepassing van deze APV-bepaling slechts dan mogelijk is als door de politie repressief is opgetreden (i.c. proces-verbaal is opgemaakt). Dit optreden van de politie is gekoppeld aan het AHOJG-beleid van het openbaar ministerie.

4.4. Wet Milieubeheer.

Per 1 december 1992 vallen alle horeca-inrichtingen onder de milieuwetgeving. De

grootste groep, waaronder de coffeeshops, vallen nu onder het "Besluit Horecabedrijven Milieubeheer". In de pas lopend met deze AMvB heeft de VNG haar model-APV gewijzigd. In het hoofdstuk "Toezicht op Horecabedrijven" is daarin een APV-vergunningplicht voor de exploitatie van nieuwe horecabedrijven opgenomen. Hierdoor wordt het mogelijk ongewenste ontwikkelingen te voorkomen ter bescherming van het woon- en leefklimaat of de openbare orde. Deze modelbepalingen zijn in de APV's van Vlissingen en Middelburg opgenomen (exploitatievergunning).

4.5. Ruimtelijke Ordening.

Vestiging van coffeeshops en detailhandel kan slechts in panden welke bestemmingsplanmatig hiervoor zijn aangewezen. Strikte handhaving van oorspronkelijke bestemmingen (het niet toepassen van artikel 19 Wet Ruimtelijke Ordening) bij aanvragen voor coffeeshops en vestigingen van detailhandel moet onderdeel uitmaken van het beleid ten aanzien van softdrugs.

4.6. Gemeentewet.

Indien er sprake is van een situatie rond een verkooppunt waardoor de veiligheid in de onmiddellijke omgeving bedreigd wordt, bijvoorbeeld door samenscholing van groepen buiten het verkooppunt en/of handel op straat, is het mogelijk dat de burgemeester al dan niet onmiddellijk tot sluiting overgaat op grond van artikel 174 van de Gemeentewet.

5. De veiligheidsketen.

In de nota Integrale Veiligheid Vlissingen-Middelburg is de veiligheidsketen geïntroduceerd. De veiligheidsketen bestaat uit:

- Pro-actie
- Preventie
- Preparatie
- Repressie
- Nazorg

In het kader van het softdrugsbeleid kan per onderdeel van deze keten het volgende worden vermeld.

5.1. Pro-actie.

Vaststellen van een duidelijk beleid ten aanzien de verkoop van softdrugs kan als pro-actie worden beschouwd. Het voorkomt dat ongewenste situaties kunnen ontstaan.

5.2. Preventie.

Preventie beoogt te voorkomen, dat mensen zich niet wensen te houden aan hetgeen in het beleid is vastgesteld. Hierbij valt te denken aan voorlichting over de gevolgen van softdruggebruik (bijv. op scholen) belangrijke actoren hierbij zijn het ZCAD, politie, ouders, schooldirecties, jongeren-organisaties etc.

5.3. Preparatie.

Onder preparatie in dit verband kan worden verstaan het instandhouden en actualiseren van het bestuurlijk instrumentarium teneinde repressie mogelijk te maken. Ook het beschikbaar stellen van politiecapaciteit behoort tot de preparatie. De uit het beleid voortvloeiende controle op de naleving van regelgeving kan ook tot de preparatie worden gerekend. Actoren hierbij zijn de gemeenten en de politie.

5.4. Repressie.

Repressie is optreden tegen geconstateerde inbreuken op het gevoerde beleid. Hierbij is van belang de rol van het openbaar ministerie. Uit de jurisprudentie blijkt dat door de politie opgemaakte processen-verbaal onontbeerlijk zijn wil het middel repressie de rechterlijke toets der kritiek kunnen doorstaan. Dit geldt met name voor het bestuurlijk optreden zoals weigeren van een verlof, een vergunning of een ontheffing alsmede het wijzigen van bestaande beschikking, intrekken van beschikking en uiteindelijk sluiting van een inrichting.

5.5. Nazorg.

Met betrekking tot de nazorg kan gedacht worden aan hulpverlening door met name ZCAD gericht op het gebruik, en door de Reclassering voor zover het gebruik leidt tot crimineel gedrag.

6. Beleidsplan 1995.

Een beleid, zoals tot dusver gevoerd, waarbij door het openbaar ministerie niet werd gedoogd maar ook niet werd opgetreden, biedt voor de gemeenten geen mogelijkheden tot het maximaliseren van het aantal verkooppunten. Kortom, niet gedogen betekent een ongelimiteerde uitbreiding van verkooppunten binnen de door het openbaar ministerie aangegeven randvoorwaarden. Deze randvoorwaarden zijn inmiddels vastgelegd in de AHOJG-criteria. De gemeenteraden kunnen op basis van dit duidelijke OM-beleid eigen gemeentelijk beleid vaststellen.

6.1. Maximaal aantal verkooppunten.

Het maximaal aantal toegestane verkooppunten binnen het stadsgewest wordt vastgesteld op vier coffeeshops. Per gemeente worden twee coffeeshops aanvaardbaar geacht. Het aantal van twee per gemeente is gebaseerd op de mogelijkheden van beheersbaarheid, controleerbaarheid en de sociaal maatschappelijke belasting waarbij tevens een koppeling is gelegd met het aantal inwoners (1 verkooppunt op 20.000 inwoners). Het toestaan van deze verkooppunten voorkomt dat de verkoop zich gaat verspreiden over de wijken in een illegaal circuit. In breder perspectief bezien kan een goed softdrugsbeleid, passend binnen het totale verslavingszorgbeleid van de gemeente, een middel zijn bij de bestrijding van veel voorkomende criminaliteit. De voorzitter van de afdeling Rechtspraak van de Raad van State heeft op dit punt het beleid van de gemeente Bussum getoetst en niet onredelijk bevonden dat slechts één verkooppunt van softdrugs wordt getolereerd, waar bezoekers tevens worden gewezen op de gevaren van gebruik en verwijzing naar de hulpverleningsinstanties plaatsvindt. Het beschikbare juridisch-bestuurlijk instrumentarium wordt vooralsnog voldoende geacht.

Teneinde de huidige situatie in overeenstemming te brengen met dit beleid zal een uitsterfsysteem worden gehanteerd (afnemend maximum). Dit betekent dat bij wijziging van exploitant, beheerder, bedrijfsleider of vergunninghouder geen vergunning wordt verleend zolang het aantal coffeeshops niet is teruggebracht tot het hierboven genoemde aantal per gemeente.¹

---

¹ In het vastgestelde coffeeshopbeleid van de gemeente Eindhoven is neergelegd dat bij verandering van exploitant van een gedoogde coffeeshop de gedoogstatus vervalt en voor de toepassing van het beleid wordt uitgegaan van de vestiging van een nieuwe coffeeshop. De gedoogstatus heeft volgens het beleid derhalve niet alleen een zaaksgebonden, maar ook een persoonsgebonden karakter. [...]. In het kader van het coffeeshopbeleid merkt de burgemeester als exploitant aan degene die de onderneming daadwerkelijk exploiteert. Deze persoon is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in de coffeeshop en de mogelijke overlast [...]. De rechtbank 's-Hertogenbosch is terecht tot het oordeel gekomen dat voldoende aannemelijk is dat de exploitatie van '[Theehuis]' per 1 januari 1999 is overgegaan van appellant naar zijn broer. Uit de stukken, waaronder uittreksels uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel, blijkt dat de onderneming een eenmanszaak is die tot 1 januari 1999 werd gedreven voor rekening van appellant en daarna tot 9 juni 2002 voor rekening van zijn broer. Zoals ook de rechtbank heeft overwogen, is kenmerkend voor een eenmanszaak dat de eigenaar van de onderneming is te vereenzelvigen met die onderneming. Die eigenaar moet dan ook als exploitant in de zin van het coffeeshopbeleid van de gemeente Eindhoven worden beschouwd. Daaraan doet niet af dat een ander eigenaar is van het pand of de inventaris of dat, zoals appellant heeft gesteld, de overname van de onderneming enkel een administratieve reden had (ABRS 11 mei 2005, Gemeentestem 7248, 47).

6.2. Coffeeshops.

Voor coffeeshops wordt het instrument van de exploitatievergunning ingezet. Hierbij worden de volgende regels aangehouden:

1. Bij coffeeshops, waarbij aanwezigheid van harddrugs geconstateerd wordt of waarvan anderszins betrokkenheid bij handel in harddrugs blijkt, wordt met onmiddellijke ingang de vergunning ingetrokken voor de termijn van tenminste één jaar.
2. Bij coffeeshops, waarin softdrugs worden verhandeld of gebruikt, zal de vergunning worden ingetrokken voor de termijn van maximaal één jaar indien:
  - a. het woon- en leefklimaat in de omgeving wordt aangetast of dreigt te worden aangetast, bv door parkeeroverlast, geluidsoverlast, vervuiling en/of sociale onveiligheid;
  - b. de openbare orde wordt aangetast of dreigt te worden aangetast, bv door het verrichten van activiteiten zoals heling, geweldsdelicten of handel in wapens;
  - c. blijkt dat de exploitant, de beheerder, de bedrijfsleider of vergunninghouder van de coffeeshop een rechterlijke veroordeling heeft direct verband houdende met drugshandel, waardoor het gevaar voor aantasting van het woon- en leefklimaat en/of de openbare orde toeneemt;
  - d. door de coffeeshop zodanige reclame voor drugs wordt gevoerd dat mensen ongewild met de softdrugshandel worden geconfronteerd, of overigens agressieve of opdringerig reclame wordt gevoerd;
  - e. geconstateerd wordt of een redelijk vermoeden bestaat dat vanuit of in de coffeeshop drugs worden verstrekt aan of gebruikt door personen jonger dan 18 jaar;
  - f. blijkt dat de beheerder, bedrijfsleider of vergunninghouder de handel in softdrugs door derden in zijn zaak toestaat of gedooft;
  - g. blijkt dat hoeveelheden van meer dan 30 gram per persoon per keer worden verhandeld.
3. Indien bij een coffeeshop voor de tweede maal de vergunning wordt ingetrokken op grond van het bepaalde in punt 1 of 2, wordt heropening in principe niet meer toegestaan.
4. De vestiging van coffeeshops (waarin softdrugs zullen worden verhandeld/gebruikt) wordt niet toegestaan indien:
  - a. de coffeeshop is gevestigd in de directe nabijheid van een terrein, waarop een school of jongerencentrum is gevestigd;
  - b. er sprake is van een concentratie van vergelijkbare coffeeshops, al dan niet gecombineerd met andersoortige horecabedrijven in een bepaald gebied, waardoor het gevaar voor aantasting van de openbare orde en/of het woon- en leefklimaat cumulatief toeneemt;
  - c. de coffeeshop gevestigd is in de onmiddellijke nabijheid van andersoortige horecabedrijven of winkels met een dusdanig andere bezoekersgroep, dat de ontmoeting van de betrokken bezoekersgroepen openbare orde-problemen tot gevolg heeft of tot gevolg kan hebben.

Voor het voldoen aan de eerdergenoemde punten 2c, 4a, 4b en 4c wordt een overgangstermijn van één jaar ingesteld voor bestaande coffeeshops, die op dit moment in strijd met één of meer van de genoemde punten zijn gevestigd. Overigens moet

worden vermeld dat het openbaar ministerie deze overgangstermijn niet hanteert.

Aan de overige punten zal voldaan moeten worden onmiddellijk na de invoeringsdatum van het nieuwe beleid. Uiteraard dient dit beleid bekend te worden gemaakt. Bestaande bedrijven zullen van het beleid schriftelijk op de hoogte worden gesteld. Nieuwe aanvragen zullen aan dit beleid worden getoetst en aanvragers zullen in het bezit worden gesteld van deze beleidsregels.

De exploitatievergunning is hierbij als instrument onontbeerlijk.

6.3. Detailhandel.

Detailhandelsverkoop van softdrugs valt niet binnen het AHOJG-beleid van het openbaar ministerie en wordt dus ook in de toekomst vervolgd. De gemeente kan eventueel op grond van de APV of de Gemeentewet tot sluiting van een dergelijk verkooppunt overgaan.

6.4. Overige vormen.

Ten aanzien van dealers gelden dezelfde APV-bepalingen. Dealers vallen niet onder de AHOJG-criteria. Dit geldt evenmin voor postorder verkoop. Voor dit laatste is geen gemeentelijk instrument voorhanden. Verantwoordelijkheid hiervoor ligt primair bij het openbaar ministerie.

6.5. Scholen.

Handel op (middelbare) scholen is ontoelaatbaar. Indien hiervan sprake is moet de politie hiertegen optreden. Het gebruik op scholen kan slechts door de schooldirecties aan banden worden gelegd. Mogelijkheden hiervoor kunnen worden opgenomen in de schoolreglementen. Van gemeentezijde zullen de schooldirecties worden ondersteund als het gaat om het geven van voorlichting aan leerlingen en ouders over de schadelijke gevolgen van het gebruik. Dit niet alleen gericht op aspecten van volksgezondheid maar tevens de maatschappelijke consequenties van dit gebruik zoals de versterking van criminele circuits en toekomstperspectieven van de gebruikers. Hiertoe zal een voorlichtingsplan worden opgesteld. Politie, ZCAD en schooldirecties zullen hierbij worden betrokken. Zo spoedig mogelijk na vaststelling van deze nota zal hiermee begonnen worden.

Op termijn kan voorlichting over de consequenties van drugsgebruik en andere verslavingen, op de basisscholen worden meegenomen in projecten rond gezondheidsvoorlichting.

7. Plan van aanpak.

7.1. Coffeeshop.

- De politie controleert op de naleving van het in hoofdstuk 6 aangegeven beleid.
- Bij constatering van overtreding van dit beleid wordt dit onmiddellijk door de politie aan de burgemeester (en de officier van justitie) gemeld.
- In een zo spoedig mogelijk hierna te houden driehoeksoverleg worden afpraken gemaakt op welke wijze wordt opgetreden.
- Indien wordt besloten het gemeentelijk bestuurlijk instrumentarium aan te wenden wordt dit, met inachtneming van hetgeen de Algemene Wet Bestuursrecht hieromtrent aangeeft, uitgevoerd.

7.2. Detailhandel.

- De politie constateert deze vorm van verkoop.
- Bij constatering worden de officier van justitie en de burgemeester in kennis gesteld.
- In een zo spoedig mogelijk hierna te houden driehoeksoverleg wordt vastgesteld hoe tot sluiting wordt overgegaan.

7.3. Overige vormen.

- De politie constateert de vorm van verkoop.
- Bij constatering worden de officier van justitie en de burgemeester in kennis gesteld.
- In een zo spoedig mogelijk hierna te houden driehoeksoverleg wordt vastgesteld hoe tot sluiting wordt overgegaan en of hierbij gebruik kan worden gemaakt van het bestuurlijk-juridisch instrumentarium.

8. Bekendmaking beleid.

Dit beleid zal bekend worden gemaakt via de gemeentelijke rubrieken in de huis-aan-huis bladen.

Agendanr. : 1-1
Reg.nr. : CS/bs/92
Datum : 24 augustus 2000
Commissie(s)/OR : Algemene bestuurlijke aangelegenheden
Bijlagen : ----
Onderwerp : Openingstijden coffeeshops

Aan de raad,

De raad heeft naar aanleiding van de behandeling van de Evaluatienota Softdrugsbeleid op 29 juni 2000 een amendement aangenomen waarmee is beslist dat de burgemeester - in overleg met de ondernemers van de gedoogde coffeeshops, de politie en de hulpverlenende instanties - moet komen tot een voorstel voor verruiming van de openingstijden van de gedoogde coffeeshops.

Maandag 14 augustus 2000 heeft over onder andere dit onderwerp een overleg met genoemde instanties plaatsgevonden. Door de aanwezige exploitanten (Purpe en Aarden) is voorgesteld de openingstijden als volgt vast te stellen:

maandag t/m zaterdag: 10.00 - 22.00 uur
zondag: 12.00 - 20.00 uur

Ook willen de coffeeshop-exploitanten (net als de reguliere horeca) incidenteel kunnen verzoeken tot ontheffing van de sluitingstijden. In het overleg is hierover opgemerkt dat coffeeshops beschouwd worden als een bijzondere vorm van horeca en dat het niet zo kan zijn dat indien een ontheffing wordt verleend aan reguliere horeca dan ook automatisch ontheffing aan de coffeeshops wordt verleend. De aanvraag van de coffeeshop-exploitanten zal op zijn eigen merites worden beoordeeld. Hierin konden de ondernemers zich vinden.

Wij stellen u voor in te stemmen met de openingstijden zoals deze hierboven zijn weergegeven en in te stemmen met de mogelijkheid voor coffeeshop-exploitanten om incidenteel in aanmerking te kunnen komen voor ontheffing van de sluitingstijden.

Burgemeester en wethouders van Vlissingen,
de secretaris, de burgemeester,

drs. C.G.H. Koenst A. van Dok-van Weele

Portefeuillehouder:	A. van Dok- van Weele	Collegebesluit:	8 maart 2005
Afdeling, auteur:	F.H. Kuijper	Commissievergadering:	
:		:	
Telefoonnummer:	487115	Raadsvergadering:	
Agendanummer:		Registratienummer:	
Datum:			

Onderwerp: Evaluatie softdrugsbeleid Vlissingen 2005

Voorstel.

Wij geven u in overweging in te stemmen met (de conclusies van) de evaluatie softdrugsbeleid Vlissingen 2005, die voor u bij de stukken ter inzage ligt.

Inleiding.

Het Nederlandse drugsbeleid steunt op drie pijlers: het beschermen van de (volks)gezondheid; het tegengaan van overlast en het bestrijden van de (drugs)criminaliteit. Het primaat ligt bij de gezondheidsbescherming. Het cannabisbeleid is een beeldbepalend onderdeel van het Nederlandse drugsbeleid. Uw raad heeft in zijn vergadering van 26 januari 1995 het stadsgewestelijke softdrugsbeleid vastgesteld. De kaderstellende rol van de raad wordt versterkt door het ontwikkelen van een werkwijze waarbij de raad tijdig en op hoofdlijnen richtinggevende keuzes kan maken.

De doelstellingen die aan het gedogen van coffeeshops ten grondslag liggen zijn:

- het beheersbaar en controleerbaar maken van de softdrugsverkoop;
- het zichtbaar maken van gebruiksgroep waardoor excessen in gebruik kunnen worden voorkomen;
- het behoud van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en
- het in stand houden van een beheersbare situatie voor wat betreft de beteugeling van de overlast en de aanzuigende werking van coffeeshops.

Beoogd resultaat.

Bij de evaluatie gaat het om het controleren van de maatregelen die zijn ingevoerd. Het doel dat daarmee wordt beoogd is vast te stellen of de maatregelen actueel en inhoudelijk correct zijn, correct werken en worden nageleefd. Daarnaast gaat het ook om beheersen en continu verbeteren van maatregelen. Deze evaluatie maakt de effecten van het softdrugsbeleid zichtbaar en tevens wordt daaraan een aantal conclusies verbonden. Zij wordt begrensd door de bestuurlijke kaders van het stadsgewestelijke softdrugsbeleid, waaronder het zogeheten Damoclesbeleid. Evaluatie van het softdrugsbeleid heeft de laatste keer plaatsgevonden in de raadsvergaderingen van 29 juni en 31 augustus 2000. Deze evaluatie heeft plaatsgevonden door middel van dossier- en literatuurstudie en gesprekken met politie en medewerkers van onderwijs- en zorginstellingen.

Argumenten.

Naast een uiteenzetting van het geformuleerde softdrugsbeleid, het Damoclesbeleid en een feitelijke terugblik bevat de evaluatie ook een overzicht van bestuurlijk-juridische en maatschappelijke tendensen rond cannabis in het algemeen. Wij verbinden aan de evaluatie de volgende conclusies:

1. Er is geen aanleiding de doelstellingen van het softdrugsbeleid en het Damoclesbeleid te wijzigen.
2. De gemeente zal onderzoeken of via het afsluiten van een convenant met politie, justitie, brandweer, woningbouwcorporaties en energiebedrijf hennepkwekerijen kunnen worden aangepakt.
3. Het landelijk wetenschappelijk onderzoek naar de gezondheidsrisico's van een verhoogd THC-gehalte in cannabis wordt afgewacht.
4. Coffeeshophouders worden verplicht om:
  - adequate productinformatie over het THC-gehalte te vermelden op de menulijst in de coffeeshop;
  - actueel voorlichtingsmateriaal over effecten van cannabisgebruik in de coffeeshop aanwezig te hebben op een voor het publiek duidelijk zichtbare en bereikbare manier;
  - hun personeel te laten opleiden in het kunnen signaleren van problematisch cannabisgebruik zodat zij tijdig kunnen doorverwijzen naar de hulpverlening.
5. Het is noodzakelijk in groep 7/8 van het basisonderwijs reeds te starten met life-style programma's en assertiviteitstrainingen en moeilijk bereikbare groepen ouders voorlichting en informatie te geven middels de homeparty methode.
6. Het is noodzakelijk voor leerlingen van het VSO en praktijkonderwijs specifieke preventiemethodes te laten ontwikkelen en hen langere nazorg/ begeleiding te bieden.
7. De gemeente zal onderzoeken of het mogelijk is om middels verkoopregistratie het doorverkopen van cannabis aan jongeren in te dammen.
8. Het toezicht door de politie op het (door)verkopen van cannabis aan jongeren onder de 18 jaar zal worden geïntensiveerd.

Kanttekeningen.

Het (on)mogelijkheden van plaatselijk softdrugsbeleid worden begrensd door (inter)nationale kaders en jurisprudentie.

Kosten, baten en dekking.

--

Uitvoering.

Voor wat betreft de uitvoering van deze evaluatie zal onder meer nader overleg worden gevoerd met politie, justitie, brandweer, woningbouwcorporaties, energiebedrijf, coffeeshophouders, Emergis, RPCZ, arbeidsintegratiebedrijf, scholen enz.,

Evaluatie.

Gelet op het feit dat de effecten van het softdrugsbeleid pas op middellange termijn meetbaar zijn is gekozen voor het evalueren in een vier-jarige cyclus.

Bijlage (n).

Rapportage betreffende de evaluatie softdrugsbeleid Vlissingen 2005

Registratienummer:

De raad van de gemeente Vlissingen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. ;

Besluit:

In te stemmen met de evaluatie softdrugsbeleid Vlissingen 2005

Vlissingen, 28 april 2005.

De raad voornoemd,

de voorzitter,

de griffier,